

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över tilläggsbetänkande av havsplaneringsutredningen Kunskap på djupet – kunskapsunderlag för havsplanering (SOU 2011:56)

Sammanfattning

Transportstyrelsen är till stora delar positiv till det som utredningen föreslår.

Transportstyrelsen noterar att myndighetens uppgifter och ansvar inte fullt ut har beaktats i utredningen och att det därför föreligger behov av vissa kompletteringar. Mot bakgrund av Transportstyrelsens uppdrag i detta sammanhang anser myndigheten att det är viktigt att även Transportstyrelsen ingår i relevanta samrådsförfarande.

Det är i förordningen inte omhändertaget vilken myndighet som får ställa kvalitetskrav på sjömätning. Transportstyrelsen föreslår utifrån sitt uppdrag att Transportstyrelsen blir den myndighet som får rätten att föreskriva om kvalitetskrav på sjömätning när ändamålet kan relateras till sjösäkerhet och är av nautisk karaktär.

Transportstyrelsen önskar att myndigheten läggs till som en av de myndigheter som får inrätta databaser med landskapsinformation enligt 5§ lagen (1993:1742).

Överväganden

Transportstyrelsen är positiv till utredningens förslag om insamling av data, samt förslagen om tillhandahållande och användning av kunskapsunderlag.

Transportstyrelsen delar utredningens uppfattning att Sjöfartsverket bör få uppgiften att samordna sjömätningen inom staten och tillsammans med

berörda myndigheter ta fram ett nationellt program för sjömätning som omfattar områden som inte är mätta med moderna metoder. Dock anser Transportstyrelsen att det är angeläget att myndigheten ges möjlighet att delta som samrådspart vid framtagning av ett nationellt program för sjömätning och övriga relevanta samrådsförfaranden. Transportstyrelsen är också positiv till att tillståndsprocessen för sjömätning förenklas.

Transportstyrelsen noterar att myndighetens uppgifter och ansvar inte fullt ut har beaktats i utredningen och att det därför föreligger behov av vissa kompletteringar. Regeringen har givit Transportstyrelsen i uppdrag att svara för normering och tillsyn av infrastrukturförvaltare (jmf 3 § p. 3 myndighetens instruktion) både inom och utanför hamnområde (jmf kap 3.8.1 i utredningen). Inom detta område har det inom sjöfartsområdet inte funnits några nationella föreskrifter då frågan om de statliga farlederna i sin helhet hanterats internt inom det tidigare Sjöfartsverket. Syftet med den nya myndighetsstrukturen inom transportområdet är bl.a. att tydligt skilja på normgivning och tillhandahållandet av de faktiska tjänsterna. Transportstyrelsen ser därför över behovet av normer för infrastrukturförvaltare (både statliga, kommunala och privata) inom sjöfartsområdet. Detta arbete är ännu så länge pågående och en central utgångspunkt för arbetet är att Sverige också måste uppfylla de internationella normer och regler som finns på området.

Transportstyrelsen kan vidare notera att exempelvis för att kunna analysera en farled med avseende på acceptabla fartygsstorlekar är viktigt att sjömätningsunderlaget för farleden är tillförlitligt och uppdaterat. Moderna sjömätningar i en farled är också väsentligt för att man ska kunna avgöra var utmärkningen (sjösäkerhetsanordningar) i leden ska placeras. Enligt 3 kap. 2 § första stycket sjötrafikförordningen (1986:300) får sjösäkerhetsanordningar (SSA) inte inrättas utan tillstånd. Av samma paragraf framgår att det är Transportstyrelsen som prövar om tillstånd ska medges. Vidare framgår att tillstånd även krävs för att ändra, flytta eller dra in en SSA. Sjömätningsunderlag är av avgörande betydelse för kvaliteten på sjösäkerhetsanordningens position och förenklat kan man säga att SSA visar farledens yttre begränsning och dess placering är avhängt av hur stora fartyg som får trafikera farleden.

Mot denna bakgrund bör det klart och tydligt framgå att Sjöfartsverkets roll är att samla in, lagra, och sprida djupinformation. I lagen anges att tillstånd till sjömätning får förenas med villkor om den kvalitet som sjömätningen ska hålla. Det är i förordningen inte omhändertaget vilken myndighet som får ställa dessa villkor.

Transportstyrelsen föreslår i denna del att Transportstyrelsen utifrån sitt uppdrag att Transportstyrelsen blir den myndighet som får rätten att föreskriva om kvalitetskrav på sjömätning när ändamålet kan relateras till sjösäkerhet och är av nautisk karaktär. Transportstyrelsen noterar vidare i detta sammanhang att det utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv är viktigt att ställa rimliga krav på kvalitet på sjömätning; sjömätning bör utföras med godtagbar kvalitet för ändamålets syfte, då detta annars kan leda till oproportionerliga kostnader för de som ska bekosta mätningarna.

Avslutningsvis ingår i Transportstyrelsens uppdrag att samla in information för att kunna göra en bedömning om en farled är säker. I den informationen ingår bland annat sjömätningsunderlag och för att kunna hantera detta på ett adekvat sätt bör Transportstyrelsen ges möjligheten att inrätta en databas. Transportstyrelsen önskar därav att myndigheten läggs till som en av de myndigheter som får inrätta databaser med landskapsinformation enligt 5§ lagen (1993:1742).

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Staffan Widlert. Föredragande har varit chefen för fartygsoperativa enheten Pernilla Bergstedt. I ärendets handläggning har även sjöfartsdirektören Per Nordström, sjöfartssakkunnig Anders Hermansson och handläggare Ulf Lejdebrink deltagit.

Staffan Widlert
Generaldirektör